

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-44/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Moravany, okres Pardubice
Sídlo	Smetanova 321, 533 72 Moravany
E-mail právnické osoby	msmoravany@centrum.cz
IČ	48160385
Identifikátor	600095304
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Kateřina Bakešová, DiS.
Zřizovatel	obec Moravany
Místo inspekční činnosti	Smetanova 321, 533 72 Moravany
Termín inspekční činnosti	14. až 16. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a posouzení jeho souladu s příslušným vzdělávacím programem.

Charakteristika

Mateřská škola Moravany, okres Pardubice (dále „škola“) vykonává činnost jednotřídní mateřské školy s provozem od 6:15 do 16:30 hodin a školní jídelny. V době inspekční činnosti škola evidovala 54 dětí, čímž byla její kapacita navýšená od září 2013 využita přibližně z 96 %. Děti jsou rozděleny do dvou tříd podle věku (od 2,5 do 4 let a od 4 do 7 let). V době inspekční činnosti bylo v posledním roce před vstupem do 1. ročníku základní školy 16 dětí, z toho dvě měly odklad povinné školní docházky. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu „Rok se sluníčkem“ (dále „ŠVP“).

Další informace o činnosti školy, vzdělávací nabídce i přijímacím řízení může veřejnost získat zejména na internetových stránkách www.skolka-moravany.g6.cz a na přístupných místech v budově školy. K prezentaci činnosti školy dochází rovněž při veřejných kulturních akcích.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy zastává tuto pozici od července 2016, z hlediska odborné kvalifikace splňuje předpoklady pro její výkon, funkční studium plánuje absolvovat v příštím školním roce. Bezprostředně po nástupu do vedoucí funkce řešila zejména začínající rekonstrukci vodovodu a následně včasné zahájení provozu školy. Postupně se seznamuje s požadavky právních předpisů a jejich dopady na řídicí činnost, analyzuje aktuální stav. V souvislosti s tím vydala některé interní směrnice a řády (mj. školní řád), učitelkám stanovila přiměřené úkoly přispívající k zajištění bezproblémového chodu školy a přistoupila k některým změnám, které se příznivě promítají zejména do oblasti podmínek vzdělávání (především věcných).

Způsob řízení je založen zejména na každodenní komunikaci se všemi zaměstnanci. Ředitelka svým přístupem a postupnými dílčími kroky usiluje o vytvoření pozitivního pracovního klimatu. Kromě toho jsou účelným nástrojem jednání pedagogické rady. Při nich jsou zejména řešeny organizační i pedagogické záležitosti s přijímáním závěrů pro další období. V průběhu aktuálního školního roku se začínají více využívat dílčí hodnotící procesy s přijímáním záměrů jako prostředku napomáhajícímu zkvalitnění poskytovaného vzdělávání. Efektivitu však snižuje absence jednotných kritérií hodnocení pro získání objektivních zpětných informací ze všech oblastí souvisejících s působením školy.

Vzdělávání dětí zajišťují kromě ředitelky tři odborně kvalifikované učitelky, dvě z nich mají více jak třicetiletou pedagogickou praxi. Profesní dovednosti si učitelky v předcházejících dvou letech prohlubovaly především samostudiem, méně využívaly účast na vzdělávacích akcích. Tuto formu současná ředitelka podporuje a na aktuální kalendářní rok zpracovala plán dalšího vzdělávání se stanovením hlavních záměrů korespondujících s potřebami školy.

Ke své činnosti má škola velmi kvalitní prostorové podmínky, které jsou využívány k rozličným herním a vzdělávacím aktivitám, dynamickému pohybu i odpočinku. Další možnosti případného aktivního využití skýtá stabilní ložnice. Vnitřní prostředí tříd bylo příjemné, upravené a funkčně zařízené. V součinnosti se zřizovatelem dochází k postupné modernizaci objektu. Kromě již zmíněné rekonstrukce proběhlo např. v roce 2013 zateplení budovy včetně výměny oken. Materiální podmínky školy, které podněcují tvořivost, logické uvažování, rozvoj jemné i hrubé motoriky atd., jsou řádně využívány.

Přínosem pro utváření povědomí o zdravém způsobu života je zařazování spontánních i řízených pohybových aktivit včetně zdravotně preventivních cvičení v tělocvičně (zřízené z jedné ložnice), která je vybavena různorodým tělovýchovným náčiním a náradím. Příznivá pro zdravý vývoj dítěte je pravidelná realizace předplavecké výchovy v krytém bazénu v budově školy, na kterou od letošního školního roku navazuje u starších dětí plavecký výcvik. Zájemci mají možnost osvojit si základy tenisu nebo se účastnit lyžařského kurzu a „Pohybové školičky“. Dostatek příležitostí k přirozenému pohybu a sportovním aktivitám mají děti také na školní zahradě i při pobytu v přírodním okolí. To je rovněž využíváno k přímému seznamování s živou i neživou přírodou a její ochraně.

Škola zajišťuje bezpečnost dětí při vzdělávání i všech akcích, které organizuje. Přiměřenou formou je seznamuje s ochranou zdraví, uvedená tematika včetně prevence rizikového chování je přirozenou součástí vzdělávacího obsahu. K obohacení vzdělávací nabídky v této oblasti škola také využívá kontakty s různými subjekty (např. Policie ČR, dětská a zubní lékařka). Účinnost působení a přijatých opatření se projevuje téměř nulovou úrazovostí.

Stravování dětí je zajištěno ve vlastní školní jídelně, která podporuje utváření zdravých stravovacích návyků. Dětem je předkládán pestrý jídelníček s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny a se zajištěným pitným režimem po celý den. K průběžnému přijímání nápojů byly děti pedagogicky vybízeny.

Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 200 Kč měsíčně a stravné. V loňském školním roce získala škola od soukromé osoby sponzorský dar ve výši 10 000 Kč.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizované vzdělávání v obou třídách probíhalo podle vlastního třídního vzdělávacího programu, který vycházel ze ŠVP. V plánování vzdělávací nabídky bylo patrné tematické a zpravidla i logické propojení všech vzdělávacích oblastí, čímž je podporováno integrované vzdělávání. Ne vždy ale byla zřejmá provázanost učiva s cílem a očekávaným výstupem, což příliš nenapomáhá vyváženému osvojování klíčových kompetencí. Využívání již dříve zpracovaného třídního vzdělávacího programu z předcházejících let v jedné třídě v menší míře zohledňuje věkové složení dětského kolektivu, i když rozlišení vzdělávací nabídky ve třídě druhé bylo zaznamenáno ojediněle.

Po celý den ve škole panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, přirozeným způsobem docházelo k příznivému sociálnímu učení. Učitelky situačně využívaly motivační hodnocení, méně se dětem však dostávalo naznačení dalších možností jejich vývoje. Ojediněle byly využity situace k sebereflexi, vzájemné vrstevnické hodnocení zařazeno nebylo.

Nastavený režim dne umožňoval učitelkám pružně reagovat na vzniklé situace. Ve vzdělávacím procesu docházelo k učení prostřednictvím spontánních a didakticky zaměřených činností, které byly v denním programu přibližně vyvážené. Při spontánním vyžití si volily děti hry na základě vlastního zájmu, motivací jim převážně byly volně přístupné hračky a didaktické potřeby. Starší děti ke svým aktivitám využívaly nejen prostor třídy, ale i tělocvičny se sportovním náčiním. Naopak ve třídě mladších dětí byla mnohdy využívána převážně část třídy se stolkami, což s přibývajícím počtem dětí vedlo přechodně ke zvýšenému hluku.

Při realizaci didakticky cílených činností byly vytvořeny podmínky zejména pro samostatnou práci a společné aktivity, v menším zastoupení probíhalo skupinové nebo kooperativní učení. Učitelky naplňovaly vzdělávací cíle zejména pomocí běžných metod (dovednostně-praktické a slovní doplněné obrazovým materiálem), ve třídě starších dětí byla využita i tematická spontánní hra. Děti se vlivem obvykle účinné motivace, u mladších dětí někdy spojené s prvky dramatizace, nebo možnosti činného zapojení většinou aktivně účastnily téměř všech činností. Přesto účinnost uplatněných didaktických postupů místy snižovalo menší zohlednění věkových zvláštností a osobních potřeb jednotlivců, někdy i zvolená společná forma práce. Ze zhlédnutého vzdělávání i záznamů v třídních knihách vyplývá méně časté využívání aktivizujících metod v podobě experimentu, samostatného řešení problémů s hledáním různých východisek a cíleného kooperativního učení.

V průběhu dne učitelky mnohdy navazovaly na zážitky a již získané vědomosti dětí, které dále prohlubovaly. Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je průběžně věnována zvýšená podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. To dokládá rovněž spolupráce s místní základní školou. Při společných akcích (návštěva 1. třídy, „Sportovní den“) dochází k postupnému seznámení s novým prostředím i budoucími spolužáky. V době pobytu ve škole děti měly dostatek příležitostí k samostatným řečovým projevům, vzájemné komunikaci a upevňování sociálních vazeb. Při vzdělávání byla výrazně rozvíjena mechanická paměť, komunikativní dovednosti, hrubá i jemná motorika a manipulační dovednosti. Naopak nadměrnou obsluhou mladších dětí ze strany pedagogů docházelo k omezené podpoře samostatnosti při sebeobsluze zejména v oblasti stolování a oblékání, ani v této době nebyly děti mnohdy vedeny k vážení si práce druhých. Při některých činnostech bylo patrné formování předmatematických schopností (i když s menší podporou logického myšlení). Prostřednictvím didaktických obrázků byly zejména starší děti vedeny k předcházení nebezpečí spojeném např. s pohybem na ulici. To také bylo součástí pobytu venku, kde rovněž docházelo k záměrnému i náhodnému pozorování blízkého okolí a rozvoji tělesné zdatnosti.

K realizaci vzdělávacích cílů napomáhá doplňování obvyklé vzdělávací nabídky akcemi rozšiřujícími poznatky dětí prostřednictvím přímých zážitků (divadelní představení, výlety, tematické besedy atd.), mnohdy ve spolupráci s dalšími institucemi a řemeslníky (např. truhlář). Děti mají na základě zájmu možnost navštěvovat kroužky (výtvarný, pěvecký) vedené kmenovými učitelkami za úplatu. Pod vedením externí lektorky probíhá kroužek angličtiny, jehož konání bezprostředně po obědě není z psychohygienických důvodů vhodné.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování základů funkčních gramotností a klíčových kompetencí. Děti respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky a přirozeně mezi sebou komunikovaly. V případě potřeby se uměly domluvit i spolupracovat. Přiměřeně svému věku a individuálním možnostem sdělovaly vlastní zkušenosti a přání, na dobře položené otázky odpovídaly celou větou. Mnohým i starším dětem ale činilo potíže souvislým projevem popsat dějovou situaci na obrázku. Podle potřeby děti záměrně využívaly paměť, vybavovaly si dříve získané poznatky, reprodukovaly značné množství básní a písní. Časté zařazování hudebních aktivit se odrazilo v kvalitních vokálních dovednostech i mladších dětí.

Při činnostech se děti většinou na plnění úkolů soustředily, správně určovaly barvy a tvar, dokázaly složit celek z částí. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti, prostorové vztahy, rozeznaly některá písmena a dopravní značky. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, zvládaly základní pohybové dovednosti, s důvěrou vstupovaly do bazénu a ve vodě se přirozeně a radostně pohybovaly. Zřejmý byl rozvoj i jemné motoriky, i když ne všechny starší děti měly zafixovaný správný úchop psacích potřeb.

Počínání dětského kolektivu škola sleduje v rámci dílčích evaluačních procesů. Učitelky také od letošního školního roku monitorují individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivce prostřednictvím formulářů, které doplňují kresbou postavy, vymezenými vzdělávacími potřebami dítěte a pedagogickým působením. Tyto poznatky jsou cíleně využívány při plánování a realizaci vzdělávací nabídky jen minimálně, učitelky je spíše zohledňují v aktuálním pedagogickém přístupu. Individualizované vzdělávání je patrné u dětí s odkladem povinné školní docházky realizované v rámci nespavého režimu.

Zákonní zástupci jsou o obsahu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni. Preventivně jsou s nimi a případně i s příslušnými odborníky řešeny individuální výchovné a vzdělávací problémy včetně možných komplikací při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání. Rodiče dětí s vážnějšími vadami řeči mohou využívat služeb logopeda, který od letošního školního roku jednou týdně do školy dochází. Tato aktivita má příznivý dopad na řečové dovednosti, přestože u některých dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. K prohloubení vzájemných vztahů přispívají i různé společné akce rodičů a dětí (např. „Dlabání dýní“, vánoční posezení) i na chodbě před vstupem do obou tříd vytvořené tzv. „místečko vašich nápadů, námětů, pochval i připomínek, které je rodiči příležitostně využíváno.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Postupné zkvalitňování materiálně-technických podmínek vzdělávání.

Silné stránky

- Výrazná podpora utváření povědomí o zdravém životním stylu,
- poskytování individuální logopedické péče dětem s vážnějšími vadami řeči odbornou pracovnící ve spolupráci s rodiči,

Slabé stránky

- Omezená podpora rozvoje sebeobslužných dovedností mladších dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pracovat více s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem na věkové složení dětského kolektivu a individuální potřeby a možnosti dětí,
- podpořit ve větší míře utváření poznatků a dovedností dětí prostřednictvím pestřejších aktivizujících metod,
- využívat častěji vhodné příležitosti k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačnímu hodnocení, která posilují rozvoj osobnosti,
- prohlubovat hodnotící procesy, tak aby byly získány objektivní informace ze všech oblastí vztahujících se k činnosti školy, a poznatky využít ke koncepčnímu rozvoji.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školy ze dne 7. 11. 2003 s přílohou č. 2 ze dne 2. 3. 2006 a dodatkem č. 3 s účinností od 1. 11. 2009
2. Výpis správního řízení o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 74922/2016, s účinností od 27. 10. 2016
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 7. 2016
4. Koncepce rozvoje mateřské školy uplatněné při konkurzu na ředitelku školy
5. Školní matrika – školní rok 2016/2017
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 1. 2017
7. Školní vzdělávací program „Rok se sluníčkem“ s platností od 1. 9. 2015 a aktualizací provedenou v měsíci srpnu 2016
8. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2016/2017
9. Třídní knihy – školní rok 2016/2017
10. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2016/2017
11. Záписы z jednání pedagogické rady – školní rok 2016/2017
12. Rozpisy přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2016/2017
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
14. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
15. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
16. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 10. 3. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Kateřina Bakešová, DiS., ředitelka školy

Kateřina Bakešová, DiS. v. r.

V Moravanech 16. 3. 2017